

فهرست مطالب

۴ پیشگفتار

۶ مقدمه

فصل اول: پیشینه مکتب دوسلدورف

۱۲ شکل‌گیری عینیت نوین

۱۴ نقش ناس در آلمان

۱۶ ناس در خارج از آلمان

فصل دوم: شکل‌گیری مکتب دوسلدورف

۶۶ باستان‌شناسی نازی

۶۸ تمهید

۷۲ مقدمه

۷۸ روش‌نگری

فصل سوم: بیان‌گذاران مکتب

۸۸ گاه‌شمار زندگی بکرها

فصل چهارم: تدوین مکتب دوسلدورف

۱۰۶ روش‌شناسی و رساله‌های بکرها

۱۰۶ عکاسی سرد

۱۱۶ شاگردان مکتب: عکاسان و نویسندگان

مکتب عکاسی دوسلدورف

۱۲۳ بررسی و تجزیه و تحلیل آثار هیلا و برنند بکر

۱۲۵ توماس روف

۱۵۲ نمازگاه‌های بکرها ۵۳۲۱ رابا: نماد تشریف

۱۵۸ نمازگاه‌های بکرها

۱۵۸ فهرست کتاب‌های بکرها

۱۵۹ توضیحات

۱۶۲ منابع

۱۶۲ رابا: نماد تشریف

۱۶۲ رابا: نماد تشریف

۱۶۲ رابا: نماد تشریف

۱۶۲ رابا: نماد تشریف

۱۶۲ رابا: نماد تشریف

۹۷۸-۶۰۰-۶۰۸۵۵-۳-۳

بر شناسه

عنوان و نام پندآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

پنداشت

پنداشت

موضوع

موضوع

موضوع

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

خوانندگی، سالنامه، ۱۳۵۹ -

سکب عکاسی دولتی: بررسی و تجزیه و تحلیل آثار هیلا و / و مجموعه خوانندگی

تهران: کتاب پرگار، ۱۳۹۵

۱۶۴ ص. مصور (بخشی رنگی)

978-964-2715-52-7

فینا

ویرایش

کتابخانه

عکاسی هنری

عکاسان - آلمان - دولتی

هنر و عکاسی

TR۶۴۲/۵۹م۱۳۹۵

۷۷/۱

۴۵۲۵۶۸۲

مکتب حکاسی دوسلدورف

بررسی و تحلیل آثار میلا و برند بکر

نویسنده: سال خوانداری

ناشر: کتاب پرگار

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

شمارگان: هزار نسخه

صفحه آرای: کتاب پرگار

طراحی جلد: همد جابرها

مدیر تولید: آرش کمالی

چاپ و صحافی: پیک فرهنگ / رامین

شابک: 978-600-96809-9-3

فهرست مطالب

۶ پیشگفتار

۷ مقدمه

فصل اول: پیشینهٔ مکتب دوسلدورف

۱۲ شکل‌گیری عینیت نوین

۲۳ عینیت نوین در آلمان

۴۶ عینیت نوین در خارج از آلمان

فصل دوم: شکل‌گیری مکتب دوسلدورف

۶۶ باستان‌شناسی معنی

۶۸ تعهد

۷۴ شعف

۷۸ روشنگری

فصل سوم: بنیان‌گذاران مکتب دوسلدورف

۸۸ گاه‌شمار زندگی بکرها

فصل چهارم: تداوم مکتب دوسلدورف

۱۰۷ عکاسی سرد

شاگردان مکتب دوسلدورف

۱۱۷ آندریاس گرسکی

۱۳۳ کانیدا هوفر

۱۴۵ توماس روف

۱۵۷ نمایشگاه‌های بکرها

۱۵۸ فهرست کتاب‌های بکرها

۱۵۹ توضیحات

۱۶۲ منابع

پیشگفتار

تاریخ عکاسی به همان اندازه که تحولات فنی این هنر را مطالعه می‌کند، اندیشه‌های زیبایی‌شناختی و هنری مسلط بر آن را نیز بررسی می‌کند. راه‌های متعددی که عکاسی از زمان پیدایش خود طی کرده است، نتیجه تجربه‌ها و نوآوری‌های شیمیایی، مکانیکی و فنی همراه با پیشرفت‌های تئوریک و تاریخی آن بوده است. عکاسی توأمان در هر دو زمینه هنری و فنی رشد کرده است؛ هرچند در برهه‌هایی از زمان، افراد یا مکتب‌ها به یکی از این دو زمینه بیش از دیگری توجه کرده‌اند.

خوب بختانه از لحظه تولد عکاسی تا به امروز حضور و نقش آن در دنیا بیشتر و بیشتر شده است و آن را به مثابه علم و هنری به حساب آورده‌اند که جلوه‌های مختلف آن در زندگی بشر پیشرفت عظیم و مختلف نقش تعیین‌کننده‌ای داشته است. امروزه بسیاری از پژوهشگران به بررسی تاریخچه، مکتب‌ها و سبک‌های مختلف عکاسی می‌پردازند؛ زیرا شناخت پایه‌های تئوریک و دره‌های هر علم یا دانشی برای پیشبرد آن بسیار ضروری است. با توجه به اینکه در عصر حاضر بیشتر پیشرفت‌ها، منصر از تباط و رسانه توجه شده است، روزانه بسیاری از افراد از طریق عکس و تصویر از تحولات، جریان‌ها و رویدادهای سیاسی، علمی و هنری آگاه می‌شوند.

هنگامی که برای نخستین بار اثر یک عکاس در کتاب مکتب دوسلدورف را دیدم، این پرسش در ذهنم جان گرفت که چگونه‌اشیایی به‌ظاهر بی‌ارزش که در اطراف ما پراکنده‌اند، به تصاویری زنده، هنرمندانه و تأمل‌برانگیز تبدیل می‌شوند و همان هنر به تحسین آن می‌پردازد. این کتاب، پژوهشی است برای پاسخ به این سؤال.

تاکنون در ایران تحقیقات چندانی درباره مکتب عکاسی دوسلدورف انجام نشده است. در نتیجه اکثر عکاسان ایرانی آشنایی چندانی با این مکتب ندارند. این خلأ پژوهشی مرا ترغیب کرد تا مطالعه و تحقیق در این زمینه را آغاز کنم. بخش عمده‌ای از منابع درباره این مکتب، بنیان‌گذاران آن و عقاید و شیوه‌های آن‌ها به زبان آلمانی، فرانسوی یا از زبان آلمانی به دیگر زبان‌های لاتین است.

در انتهای این بخش ضمن تشکر از خانواده عزیز و مهربانم، از استاد گرانقدرم جناب آقای دکتر حمید سوری کمال تشکر را دارم که در تمام مسیر جمع‌آوری این مجموعه راهنمای اینجانب بودند.

مقدمه

مکتب دوسلدورف از جمله مکاتب هنری معاصر در زمینه عکاسی است. بنیان‌گذاران این مکتب، زوج هیلا و برنرد بکر^۱ هستند که آن را در دهه ۱۹۵۰ پایه‌گذاری کردند. آن‌ها با عکاسی از سازه‌های صنعتی در حال انقراض و اشیای فراموش‌شده ساخته بشر نظیر سیلوها، معادن و دهانه‌های آب در سرتاسر جهان و با نورپردازی‌های یکسان و ترکیب‌بندی‌های ثابت و عکاسی سرد و بی‌روح، سبک خاصی را در عکاسی به‌وجود آوردند. بکرها بار دیگر به عینیت‌گرایی نوینی روی آوردند که در آثار عکاسان آلمانی دهه‌های ۱۹۲۰ تا ۱۹۹۱ همچون آگوست زاندر^۲، کارل بلوسفلد^۳ و آلبرت رنجر پاتزش^۴ دیده می‌شود. همچنین رسانه‌های از مینیمال^۵ و هنر مفهومی^۶ که دستاورد دوره معاصر است، در آثار آن‌ها دیده می‌شود. برای مثال، توجه به فرم و عکاسی به صورت سریالی از موضوعی خاص، بیانگر بُعد مینیمال^۵ و توجه به ایده و تئوری و اطلاق نام مجسمه به عکس‌هایشان، بیانگر بُعد مفهومی^۶ آثار آن‌ها است. آن‌ها می‌خواستند عکاسی را از قید معنا و مفهوم برهانند؛ یعنی از قید آنچه که در آن زمان مشخصه اصلی عکاسی به‌مثابه یک رسانه بود. بکرها با بازگشت به مبانی دانش عکاسی، نشان دادند که می‌توان عکاسی را همچون یک رسانه مستقل نگریست و توقع تحریک احساس مخاطب را از آن نداشت. به عقیده آن‌ها عکاسی می‌توانست صرفاً بازنمایی باشد. در آن دوران این نکته، یعنی توجه به نقش اصلی عکاسی، از فرط وضوح و سادگی فراموش شده به رفته‌رفته دیدگاه‌های آن‌ها شهرت بسزایی یافت. آکادمی دوسلدورف در فاصله دهه‌های ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۰، مبنای جدیدی برای عکاسی سال‌های بعد خلق کرد. همین‌طور ساردان را تاسیت کرد که امروزه شهرت جهانی دارند؛ اشخاصی نظیر آندریاس گرسکی، توماس روف، اکسار هوت، توماس اشتروث و کاندیدا هوفر^۷.

۱. Hilla and Bernd Becher

۲. August Sander

۳. Karl Blossfeldt

۴. Albert Renger-Patzsch

۵. Minimal Art

۶. Conceptual Art

۷. Y. Andreas Gursky, Thomas Ruff, Axel Hute, Thomas Struth and Candida Hoffer.